

McTutkimus pikaruoka ja tutkimuksellisen tiedon hallinnan periaatteet

Pikaruoka on tyypillisesti sellaista, että se täyttää vatsan ja saattaa jopa maistua. Sen sijaan pikaruoka ei perinteisesti ole ollut kovin suuren kulinaristin kokemus, vaan nauttija saa siitä lähinnä helpon ja nopean tavan tyydyttää janonsa tai nälkensä. Pikaruoka -kuvaus on helposti siirrettävissä päämäärineen myös tiedon tai tieteen alan nälän tyydyttämiseen, johon tukensa antaa tavat hallinnoida ja julkaista tietoa sekä tutkimusta nyt ja tulevaisuudessa. Tällöin esimerkiksi tutkimuksen datapolitiikka tai avoimen tutkimusdatan keinot ovat suurempia tiedon ja tieteen tarpeiden tyydyttäjiä. Toimijat löytävät esimerkiksi tietohallinnon, sosiaalisen median ja vertailujen kautta aina helposti saatavilla olevaa avointa, mobiiliakin tutkimusta ja sen hallintaa. Näin tiedonjanoiset ja -nälkäiset toimijat saavat tietotarpeensa helposti ja nopeasti tyydytettyä.

McTutkimus on osa tätä aikaa ja tulevaisuutta. Tapa tuottaa tietoa tai tutkimusta ovat parhaimmillaan muuttuvan tietohallinnollisen ja avoimen datan tutkimuskentän hallussa, jonne puolestaan tiedonjanoiset ja -nälkäiset ovat yhä enenevässä määrin siirtyneet. Toiminnalle voidaan esittää varsin erilaisia vaateita myös tiedon ja tieteen yliopistokentässä. Tulevaisuuden tutkimus- ja tietotarpeita nostavat esille muun muassa uudet innovaatiot yliopistojen toiminnassa, palvelurakenteessa ja tutkimusprosesseissa. Näitä perustellaan datapolitiikan, tietohallinnon ja sähköisten asiointipalveluiden tuottaman taloudellisuuden, turvallisuuden, vertailtavuuden, laadun ja asiakastyytyväisyyden kautta. Vastaavasti esimerkiksi tutkimuskentän uudet toimivat innovaatiot edellyttävät usein vahvasti myös toimijoiden käyttäytymisen muutosta, jolloin uusien toimintatapojen läpäisyneopeus tai implementoinnin vaikeus voivat muodostua ongelmaksi paitsi tutkimukselle niin myös toimijoille itselleen. Tutkimus ”syödään” nopeammin ja laadultaan sisältö ei aina vastaa tarpeisiin.

McTutkimus johtaa huomioimaan tiedon hallinnan perusviestin, joka tosin on varsin kokonaisvaltainen. Esimerkiksi toimenpiteet tutkimuksen hallinnan kehittämiseksi liittyvät yliopistoissa tietoon, tietotoimijoihin, toimintaprosesseihin, tietotekniikkaan tai vaikkapa toiminnallisten palvelurakenteiden uudelleenarviointiin ja voimavarojen koordinointiin. Myös suomalaisessa tieteellisen tutkimuksen kentässä on yhteinen ja moninainen tarve organisoida uudelleen tutkimustoimintoja sekä uudistaa tutkimuksen tuotantoprosesseja ja asiointikanavia pikaruokalan suuntaan. McTutkimus ratkaisuilla pyritään parantamaan eri toimijoiden asiointimahdollisuuksia ja toisaalta tutkimuksen tuotantotaloudellisuutta. Mutta ennen kaikkea sillä pyritään tarjoamaan tutkimusta helpommin ja nopeammin hyödynnettävissä muodossa, jolloin valitettavan usein tiedekulinaristiset hienoudet ja

syvyydet joudutaan jättämään taka-alalle. Tutkimusmarkkinoilla syövät, kuten muillakin, hyvin erilaiset toimijat.

McTutkimus voi kuitenkin parhaimmillaan olla vain kompromissi, koska tieteellinen pikaruoka on organisoitava usein mahdottomasti, toisin sanoen infrastruktuuri, mallit ja palvelut ovat tavoitteissa laadukkaita sekä samalla niin sanotusti kustannustehokkaita. McTutkimus on ollut haasteena jo pitkään ja se haastaa myös hallinnon tutkimuksen usein akatemian ja praksiksen rajamailla liikkuvana tieteenä. Uuden sukupolven tutkimusjohtajan vastuu on selkeästi muuttumassa, jolloin joudutaan lasapainoilemaan tutkimuksellisten pikaruokaetujen tai pidempien ja yleensä laadukkaampien toimintatapojen ääriä. McTutkimuksen mukaisessa, ainakin osittain realisoituvassa tulevaisuudessa tarvitaan vahvoja eettisiä menettelyjä ja muun muassa tarpeeksi kunniahimoisia tutkijoita, jotta vältetään ylitsepääsemättömiltä ongelmilta, väärinkäytöksiltä ja suorastaan virheiltä.

Lopulta keskeistä on ymmärtää myös itse tietoa. Kognitio liittyy tietoon ja tiedon prosessointiin, joka tässä yhteydessä tarkoittaa tutkimuksellista tietoa, sen kanssa toimimista, mutta viimein myös tiedon kanssa toimivat ovat tarkastelun ytimessä. Tutkimuksen ideaalililaa hakiessa esimerkiksi tieto-ohjaaja omalta osaltaan integroi tietoa suuntaa antavaksi kokonaisuudeksi. Siten tutkimusta voidaan karakterisoida esimerkiksi yliopistojen, tutkimuslaitosten, julkaisijoiden tai tutkijoiden näkökulmasta eli kuinka saada aikaan tuottavaa ja vaikuttavaa informaatiota oikeille toimijoille, oikeassa ”syötävässä” muodossa, oikeassa paikassa ja oikeaan aikaan. Jotain suuntaa antavaa tietoa löytyy esimerkiksi vuonna 2015 julkaistusta Suomalaisen yliopistotutkimuksen tuottavuudesta ja vaikuttavuudesta kertovasta raportista. Summa summarum: McTutkimusta tarvittaneen, mutta varustettuna tutkimuksellisen tiedon hallinnan periaatteilla.

Antti Syväjärvi
Päätoimittaja